

Innst. 405 S

(2016–2017)

Innstilling til Stortinget fra utenriks- og forsvarskomiteen

Dokument 8:120 S (2016–2017)

Innstilling fra utenriks- og forsvarskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Janne Sjelmo Nordås, Liv Signe Navarsete og Marit Arnstad om Kjeller flyplass

Til Stortinget

Sammendrag

I dokumentet fremmes følgende forslag:

- «1. Stortinget ber regjeringen sikre at det i tråd med utenriks- og forsvarskomiteens føringer i forbindelse med behandlingen av Forsvarets langtidsplan (Innst. 62 S (2016–2017)) settes av nødvendig areal for ivaretagelse av Kjellers fly- og forsvarshistoriske betydning.
2. Stortinget ber regjeringen på egnet måte legge frem en plan for Stortinget for hvordan staten kan bidra til at de nasjonale kulturhistoriske verdiene på Kjeller blir ivaretatt.
3. Stortinget ber regjeringen legge frem en sak om en varig løsning for småflytrafikken i Osloområdet. Inntil en slik plan foreligger, må regjeringen medvirke til at minst 1 000 meter av dagens landingsbane på Kjeller består.»

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Svein Roald Hansen, lederen Anniken Huitfeldt, Marit Nybakk, Kåre Simensen og Jonas Gahr Støre, fra Høyre, Elin Rodum Agdestein, Elisabeth Vik Aspaker,

Sylvi Graham, Øyvind Halleraker og Trond Helleland, fra Fremskrittspartiet, Harald T. Nesvik, Jørund Rytman og Christian Tybring-Gjedde, fra Kristelig Folkeparti, Knut Arild Hareide, fra Senterpartiet, Liv Signe Navarsete, fra Venstre, Trine Skei Grande, og fra Sosialistisk Venstreparti, Bård Vegar Solhjell, er enig med forslagsstillerne i at det er viktig å ta vare på og sikre vern av luftfartøy i Norge. Komiteen er kjent med at det i den forbindelse er igangsatt et arbeid med en verneplan for luftfartøy, der objekter som bør ivaretas skal identifiseres. Komiteen vil avvente det igangsatte arbeidet.

Komiteen mener man må kunne kombinere bevaring av fly- og forsvarshistorien samtidig med en byutvikling av Lillestrøm og Kjeller-området. Komiteen viser til at Kjeller, med sin beliggenhet mellom den tette bykjernen og forskningsparken, utgjør en unik regional arealreserve.

Komiteen viser videre til at flystasjonen på Kjeller i dag er statlig grunn, ved at den eies av Forsvaret ved Forsvarsbygg. Flystasjonen er pr. dato «avsatt til forsvarsformål», ikke regulert til flyplass. Komiteen viser til svarbrev til komiteen fra statsråd Ine M. Eriksen Søreide datert 10. mai 2017. I brevet understrekes det at det skal gjennomføres en omfattende planprosess i samarbeid med Skedsmo kommune, og at Forsvarsbygg vil involvere flere aktører, også det flyhistoriske miljøet på Kjeller.

Komiteen er kjent med det pågående mulighetsstudiet på området, og mener at det er uheldig dersom Stortinget griper inn i lokale pågående planprosesser.

Komiteen vil understreke, som statsråden, at det er Skedsmo kommune, ikke Forsvarsbygg, som er planmyndighet, som må være førende for etterbru-

ken av området. Det er komiteens oppfatning at Stortinget ikke kan overprøve Skedsmo kommune som regulerende myndighet for byutviklingen av Kjeller-området. Det vil være å gripe inn i det kommunale selvstyret.

Komiteen kjenner også til at Skedsmo kommunes kommuneplan legger opp til at fremtidig fortetting skal foregå i LSK-trianglet (Lillestrøm–Strømmen–Kjeller), og at en fortetting i dette området allerede er vedtatt av kommunestyret i Skedsmo. Komiteen viser for øvrig til Innst. 62 S (2016–2017), jf. Prop. 151 S (2015–2016) Kampkraft og bærekraft – Langtidsplan for forsvarssektoren, hvor flystasjonen på Kjeller ble omtalt. Her fremkommer det at Kjeller flyplass gradvis skal avvikles som følge av endret basestruktur.

Komiteen vil vise til at Kjeller i dag står for en tredjedel av den totale småflyvirksomheten i Norge. Komiteen viser videre til at statsråden i sitt brev understreker at rullebanen på Kjeller vil være tilgjengelig for småflymiljøet i regionen inntil utgangen av 2023, etter en gradvis nedbygging av forsvarsvirksomheten. Komiteen vil også vise til Innst. S. nr. 1 (1992–1993), jf. St.prp. nr. 90 (1991–1992), om utbygging og finansiering av hovedflyplass for hovedstadsområdet, der det ble forutsatt at det skulle etableres en småflyplass i Oslo-området. Dette etter at småflyene og småflymiljøet i regionen måtte forlate Fornebu.

Komiteen vil på denne bakgrunn be regjeringen legge fram en sak om en permanent løsning for småflytrafikken i Oslo-området.

Medlemene i komiteen frå Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti vil syne til at flystasjonen på Kjeller i dag er eigd av Forsvaret ved Forsvarsbygg. Desse medlemene vil vidare syne til at Forsvarsdepartementet har ansvar for sektoren sine kulturminne. I Innst. 62 S (2016–2017) uttala ein samla utanriks- og forsvarskomite at

«Komiteen legger til grunn at Kjellers forsvarshistoriske betydning ivaretas i samarbeid med Skedsmo kommune.»

For å sikre ivaretaking av Kjeller si forsvarshistoriske tydnad må det etter desse medlemene si meining setjast av naudsynt areal. Kva areal som skal setjast av, må skje i nær dialog mellom Skedsmo kommune, Riksantikvaren og eigar av areala.

Medlemene i komiteen frå Senterpartiet vil syne til at det i gjeldande kommuneplan for Skedsmo for perioden 2015 til 2026 mellom anna er nedfelt følgjande:

«Områdereguleringsplanen skal inneholde utredning og vurdering av å innpasse museumsvirksomhet

og å tilrettelegge for opplevelsessenter for flygende veteranfly på Kjeller, herunder tilpasset flystripe.»

Denne medlemen vil vidare syne til at dette er fylgd opp og konkretisert gjennom stiftinga Kjeller Flyhistoriske Kulturpark (KFK) sin moglegheitsstudie, som er eit betalt oppdrag av Skedsmo kommune.

Denne medlemen er kjend med at Riksantikvaren har sett i gang eigne vurderingar av bygningsmassen og anlegget på Kjeller. Til Flynytt 19. mai 2016 seier avdelingsdirektør Hanna Kosonen Geiran i Kulturminneavdelinga hjå Riksantikvaren at

«Dette vil gjelde den militærhistoriske betydningen og den luftfartshistoriske.»

Geiran syner vidare til at eit eventuelt vern kan vere etter plan- og bygningslova eller kulturminnelova.

Denne medlemen vil vidare syne til at det i Flynytt 14. januar 2017 kjem fram at Skedsmos ordfører Ole Jacob Flæten (A) er einig med riksantikvar Jørn Holme i at verdien av flyhistoria og Kjeller sin identitet som ein av verdas eldste flyplassar er viktig å ivareta.

Denne medlemen vil understreke at forslaga som vert fremja frå forslagsstillarane si side søker å ivareta dei kulturhistoriske verdiane på Kjeller gjennom statlege bidrag. Forslaga er heilt i tråd med dei føringane som er lagde i gjeldande kommuneplan i Skedsmo og medfører ikkje at Stortinget grip inn i lokale pågåande planprosessar. Det er full semje om at Skedsmo kommune er regulerande styresmakt, noko som også kjem fram i forslaget.

Denne medlemen meiner Stortinget skal be regjeringa på eigna måte leggje fram ein plan for Stortinget for korleis staten kan medverke til at dei nasjonale kulturhistoriske verdiane på Kjeller vert ivaretekne. Denne medlemen har merka seg at formannskapet i Skedsmo kommune rår Stortinget frå å gjere eit slikt vedtak no. Etter denne medlemen si meining framstår det som svært underleg at Skedsmo kommune, som sjølv har framheva dei kulturhistoriske verdiane på Kjeller gjennom kommunale vedtak og prosesser, åtvarar Stortinget mot å setje i gang ein prosess for å konkretisere korleis staten kan bidra til at desse verdiane vert ivaretekne. Døme på slike bidrag vil kunne vere bistand til kommunen i arbeidet med reguleringsplanen, bidrag til ivaretaking av kompetanse om restaurering og vedlikehald av historiske fly, bidrag til ivaretaking av dei bygg og anlegg som har eller får vernestatus og bidrag til tilrettelegging for eit eventuelt luftfartøysenter. Etter denne medlemen si meining er dette døme på bidrag som vil kunne vere til stor nytte, og denne medlemen registrerer at eit samla luftfartsmiljø meiner staten bør

engasjere seg og bidra til at dei nasjonale kulturhistoriske verdiane på Kjeller vert ivaretekne.

Medlemene i komiteen frå Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti fremjar følgjande forslag:

«Stortinget ber regjeringa sikre at det i tråd med utanriks- og forsvarskomiteen sine føringar i samband med handsaminga av Forsvarets langtidsplan (Innst. 62 S (2016–2017)) vert sett av naudsynte areal for ivaretaking av Kjellers fly- og forsvarshistoriske betyding.»

Medlemene i komiteen frå Senterpartiet fremjar følgjande forslag:

«Stortinget ber regjeringa på eigna måte leggje fram ein plan for Stortinget for korleis staten kan bidra til at dei nasjonale kulturhistoriske verdiane på Kjeller vert ivaretekne.»

«Stortinget ber regjeringa leggje frem en sak om ei varig løysing for småflytrafikken i Oslo-området. Inntil ein slik plan ligg føre, må regjeringa medverke til at minst 1 000 meter av dagens landingsbane på Kjeller består.»

Uttalelse fra transport- og kommunikasjonskomiteen

Utenriks- og forsvarskomiteen mottok 13. juni brev fra transport- og kommunikasjonskomiteen med følgjande uttalelse:

«Det vises til brev fra utenriks- og forsvarskomiteen av 31. mai 2017.

Transport- og kommunikasjonskomiteen viser til representantforslaget, utenriks- og forsvarskomiteens merknader til forslaget, og samferdselsministerens vurdering av forslaget.

Transport- og kommunikasjonskomiteen slutter seg til merknadene fra utenriks- og forsvarskomiteen, og har ingen ytterligere merknader.»

Oslo, i utenriks- og forsvarskomiteen, den 14. juni 2017

Anniken Huitfeldt

leder

Marit Nybakk

ordfører

Forslag fra mindretall

Forslag fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringa sikre at det i tråd med utanriks- og forsvarskomiteen sine føringar i samband med handsaminga av Forsvarets langtidsplan (Innst. 62 S (2016–2017)) vert sett av naudsynte areal for ivaretaking av Kjellers fly- og forsvarshistoriske betyding.

Forslag fra Senterpartiet:

Forslag 2

Stortinget ber regjeringa på eigna måte leggje fram ein plan for Stortinget for korleis staten kan bidra til at dei nasjonale kulturhistoriske verdiane på Kjeller vert ivaretekne.

Forslag 3

Stortinget ber regjeringa leggje frem en sak om ei varig løysing for småflytrafikken i Oslo-området. Inntil ein slik plan ligg føre, må regjeringa medverke til at minst 1 000 meter av dagens landingsbane på Kjeller består.

Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og råder Stortinget til å gjøre følgjande

v e d t a k :

Dokument 8:120 S (2016–2017) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Janne Sjelmo Nordås, Liv Signe Navarsete og Marit Arnstad om Kjeller flyplass – vedlegges protokollen.

